

<MIL MAZ>

Žalozpěv

1.

Oblohu protne vrtulník. Zblízka zní jako tokající tetřev, potom slábne a když sleduje elektrické vedení do hor, už jen slabě tepe. Dřevařské cesty tvoří v mladém porostu švy pestré prošívané deky. Jedna ze strmějších hor je nedotčená. Pod lesní klenbou utlumí zvuk hustý mech a déšť steče v těžkých kapkách. Šero ruší světlešedá skála pokrytá lišejníkem. Skalní malby v půlce stěny jsou zprvu jen barevnou šmouhou. Červená vybledla. Muži nemají tváře. V hůlkovitých rukách drží oštěpy a jejich hůlkovité nohy jsou připraveny k útěku. Díky velikosti a klům má mamut převahu. Jednoho z mužů zvedá do vzduchu, po dalším dupe nohama.

A helicopter chops through the clouds, thumping like a grouse when close then fading, hollow taps as it traces the tower lines into the mountains. Logging roads seam the quilt work patterns of regrowth. One of the steeper mountains is untouched. Beneath the forest canopy, the dense moss muffles sound and rain leaks through in heavy drips. The gloom is broken by the pale grey rock of a lichen-covered cliff. Mid-way up, the petroglyphs are, at first, a smudge of colour. The red paint has faded. The men have no faces; their stick arms hold spears and their stick legs are poised to run. The mammoth dominates by its size and its tusks, raising one of the men in the air, trampling another beneath its feet.

2.

Tenký úsměv měsíce potemněl a zase se rozzářil, když vysoko po prosincové obloze propluly mraky. Z ohně spirálovitě vylétaly žhavé jiskry a kroužily kolem kouřového otvoru ve střeše. Bubeníci nasadili slavnostní rytmus. Náčelníky zdobilo prachové orlí peří a jak se pohupovali, padalo jim v záplavě přes členky, vznášelo se jako chmýří pampelišky, vločky v záři ohně. Gloria si okusovala nehty a její matka ji loktem upozornila, aby se chovala, jak se sluší a patří. Namačkané mezi ostatními těly jí bylo horko a slavnostní oděv ji škrábal, takže by se nejradši opřela o matčin měkký bok a zavřela oči, ale věděla, že kdyby to udělala, poslali by ji ven jako malé dítě, a ona už malá nebyla. Zpěv se rozléhal do noci a Gloria svěsila hlavu a opřela si bradu o prsa. Začala klimbat.

The thin smile of the moon dimmed then brightened as high clouds slid across the December sky. Fat sparks spiralled above the bonfire, hovering near the smoke hole in the longhouse roof. The drummers struck a solemn rhythm. The chiefs were crowned with eagle down that spilled over their frontlets as they swayed. The down drifted like dandelion fluff, snow in firelight. Gloria chewed the edges of her fingernail and her mother nudged her, a hint to be more ladylike. In the close press of bodies, her regalia was hot and itchy and she wanted to lean against her mother's soft side and close her eyes but she knew she'd be taken outside like a baby if she did and she wasn't a baby anymore. As the songs wound through the night, her head drooped and she rested her chin against her chest, nodding.

První výkřiky ji vyrušily ze spaní, ale to si ještě pomyslela, že asi propásla začátek ceremonie *hamatsa*, a posadila se, aby pořádně viděla na masky lidožravých ptáků. Její matka ji ale chytla za paži a táhla ji tlačenicí pryč. Glorii vždycky učili, že nemůže odejít, dokud slavnost neskončí, že to není slušné ani zdvořilé a takhle že se chovají jen naprosto nevychovaní lidé, ale pak uviděla hrozivě pozvednuté sekery, uslyšela nářek žen a pronikavé údery kovu do dřeva a byla ráda, že spěchají ven na pláž. Její matka udýchaně následovala otce. Ten odvázal jejich člun a prudce ho strčil do vody. Chytl Glorii kolem pasu a hodil ji dovnitř, pak podal ruku matce.

The first shouts startled her from sleep, but even then, Gloria thought maybe she'd missed the start of the *hamatsa* and sat up to get a better look at the cannibal bird masks. But her mother grabbed her by the upper arm and dragged her through the crowd. Gloria had always been taught that one could never leave a feast before it ended, that it was rude and disrespectful and only low people behaved with such a lack of manners, but then she saw the axes raised and shaken, heard women wailing and the heavy tang of metal hitting wood hard, and she was glad that they were hurrying out the door and down the beach, her mother breathlessly trailing her father who untied their runabout and shoved it hard into the water. He picked her up by the waist and tossed her in and then he held his hand out for Mother.

„Co se děje?“ zeptala se Gloria. „Něco se stalo?“

„Ne, nic,“ odpověděla matka.

„Proč měli sekery?“

„Teď ne, Glorie,“ řekla matka a odrazila loď. Pak rychle veslovali podél pobřeží domů.

Zimní tábor neměli daleko a když loď přirazila k jejich pláži, rodiče už se přidušeně smáli a kroutili hlavou.

„Co je? Čemu se smějete?“ zeptala se Gloria.

„Kdybys dávala pozor,“ řekla matka, „věděla bys, o co jde.“

Přes vodu se k nim ze slavnosti nesl vzdálený křik.

“What’s happening?” Gloria said. “What’s wrong?”

“Nothing,” Mother said.

“Why did they have axes?”

“Gloria, not now,” Mother said, as she pushed off and they rowed hard for home, hugging the shoreline.

Their winter camp wasn’t far, and by the time their boat scraped against their beach, her parents had begun to chuckle, shaking their heads.

“What? What’s so funny?” Gloria said.

“If you were paying attention,” Mother said, “you would know what was going on.”

They could hear the distant shouting from the feast echoing over the water.

„To už jste zpátky?“ zeptala se Oxsumaleese. Čekala na ně ve dveřích chaty, v nateklých rukách petrolejovou lampu. Matčina nejstarší teta u nich bydlela od léta. Matka jí

vzala lampu a teta odkulhala zpátky do postele u kamen. Gloria si s úlevou sundala slavnostní oděv a hodila ho do truhly z ohýbaného dřeva.

„Už se zase perou o ty zatracené masky,“ řekl otec.

„Myslela jsem, že už to vyřešili,“ poznamenala Oxsumaleese.

„Henry na jednu z nich vytáhl sekeru,“ pokračoval otec.

„Ha,“ pronesla Oxsumaleese náramně spokojeně, dřepala si a zabalila se do přikrývek. Ke Glorii, která se uložila do postýlky a předstírala, že spí, zavanula vůně máty a oleje z jejích mastí.

“Back so soon?” Oxsumaleese said. Her swollen hands held up a kerosene lamp as she waited for them in the cabin doorway. Mother’s oldest aunt had come to live with them in the summertime. Mother took the lamp from her Aunty who limped back to her bed near the stove. Gloria gratefully stripped her regalia off and threw everything in a bentwood box.

“They’re fighting over the damn masks again,” Father said.

“I thought they settled that,” Oxsumaleese said.

“Henry took an axe to one of them,” Father said.

“Ha,” Oxsumaleese said with great satisfaction, hunkering down and swaddling herself in blankets. The minty, oily smell of her ointments wafted to Gloria as she tucked herself into her cot and pretended to sleep.